

RÓMAI BIRODALOM, KORAI KERESZTÉNYSÉG — TOPOGRÁFIA

Folyók: Tiberis, Rubico, Duna

Tájak: Gallia, Dalmatia, Pannonia, Dacia

Városok: Róma, Actium, Betlehem, Jeruzsálem, Milvius-híd, Mediolanum (Milánó), Nicea, Kalcedon, Epheszosz, Constantinopolis (Konstantinápoly, Bizánc), Catalaunum

Pannónia provincia városai (mi a magyar nevük?): Aquincum (középkori latin neve: *Vetus Buda*), Arrabona (középkori latin neve: *Iaurinum*, az Arrabona szó továbbélése a Rába folyó neve), Gorsium, Savaria, Scarbantia, Sophianae (középkori latin neve: *Quinqueecclesiae*), Vindobona

Dacia provincia városai (mi a magyar nevük?): Napoca, Apulum

Kötelező mondák a római hagyományból

Romulus és Remus születése és városalapításuk (Remus †), Mucius Scaevola, Menenius Agrippa meséje, a capitoliumi ludak, Vae victis

Latin szállóigék:

SPQR = Senatus Populusque Romanus — A szenátus és a római nép

Vae victis! — Jaj a legyőzötteknek! (BRENNUS)

Divide et impera! — Oszd meg és uralkodj!

Alea iacta est — A kocka el van vetve (CAESAR, állítólag)

Veni, vidi, vici — Jöttem, láttam, győztem (CAESAR)

Teneo te Africa! — Foglak, Afrika! (CAESAR)

E tu mi fili Brute? — Te is, fiam, Brutus? (CAESAR)

I come to bury Caesar, not to praise him — Temetni jöttem Caesart, nem dicsérni (ANTONIUS Shakespare-nél)

Sine ira et studio — Harag és részrehajlás nélkül (TACITUS történetírói alapelve)

In hoc signo vinces — E jelben győzni fogsz (CONSTANTINUS látomása)